

Sygn. akt IV CZ 76/18

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W.

Oddziału w B.

przy uczestnictwie J. G. i J. R.-G.

o wpis,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 17 stycznia 2019 r.,

zażalenia uczestnika postępowania J. G.

na postanowienie Sądu Okręgowego w B.

z dnia 29 stycznia 2018 r., sygn. akt II Ca [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. postanowieniem z dnia 29 stycznia 2018 r. odrzucił wniosek uczestnika J. G. o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia postanowienia tego Sądu z dnia 2 marca 2017 r. W uzasadnieniu wskazał, że wniosek ten został złożony przez adwokat B. S. legitymującą się pełnomocnictwem do zastępowania uczestnika J. G. jedynie w postępowaniu kasacyjnym; nie była ona umocowana do działania w jego imieniu w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w B. po wydaniu przez Sąd Najwyższy orzeczenia kasatoryjnego. W ocenie Sądu Okręgowego, w sytuacji, gdy strona ustanowiła pełnomocnika dopiero na etapie postępowania kasacyjnego, z zaznaczeniem, że pełnomocnictwo obejmuje również postępowanie „w dalszych instancjach”, po uchyleniu zaskarżonego orzeczenia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania konieczne jest udzielenie odrębnego pełnomocnictwa, upoważniającego do reprezentowania strony przed sądami powszechnymi. Sąd Okręgowy wskazał, że doręczenie adwokat B. S. – na jej żądanie - odpisu prawomocnego postanowienia z dnia 2 marca 2017 r. było działaniem nieprawidłowym i nie otworzyło terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia tego orzeczenia.

W zażaleniu na to postanowienie uczestnik J. G. zarzucił naruszenie art. 92 k.p.c., wskazując na błędną wykładnię treści pełnomocnictwa udzielonego adwokat B. S. w dniu 25 sierpnia 2015 r., prowadzącą do uznania, że sformułowanie: „przed Sądem Najwyższym w sprawie ze skargi kasacyjnej ZUS oraz w dalszych instancjach” nie obejmuje - spowodowanego uwzględnioną skargą kasacyjną - ponownego rozpoznania sprawy przez sąd odwoławczy. Wskazał, że uchybienie to spowodowało naruszenie art. 133 § 3 k.p.c. poprzez doręczenie orzeczenia kończącego postępowanie odwoławcze uczestnikowi, mimo że był reprezentowany przez pełnomocnika. W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie należało uznać za usprawiedliwione.

Zakres pełnomocnictwa ocenia się według jego treści (art. 91 i 92 k.p.c. w związku z art. 65 k.c.). Oceny tej dokonuje się przy zastosowaniu dyrektyw językowo - logicznych oraz przepisów prawa cywilnego, w tym zasad dotyczących wykładni oświadczeń woli (zob. m.in.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2018 r., II UK 689/16, nie publ. oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2011 r., I CZ 82/11, nie publ.).

Pełnomocnictwo udzielone przez skarżącego adwokat B. S., załączone do skargi kasacyjnej, zawierało stwierdzenie, że uprawnia ją „do reprezentowania przed Sądem Najwyższym w sprawie ze skargi kasacyjnej ZUS od postanowienia SO w B. II Ca [...] oraz w dalszych instancjach, z prawem udzielenia substytucji”. Sąd Okręgowy, oceniając zakres tego pełnomocnictwa, nie uwzględnił reguł wykładni oświadczeń woli przewidzianych w art. 65 k.c.

W postępowaniu kasacyjnym nie ma „dalszych instancji”. Sformułowanie to należy jednak interpretować nie w sposób dosłowny, lecz uwzględniający kontekst, w jakim posłużył się nim mocodawca. W następstwie rozpoznania skargi kasacyjnej sprawa może wrócić do instancyjnego toku postępowania. Nie powinno zatem budzić wątpliwości, że zakres pełnomocnictwa udzielonego przez uczestnika obejmował taką właśnie sytuację. Wbrew twierdzeniom Sądu Okręgowego, nie ma przeszkód do określenia w jednym dokumencie pełnomocnictwa – udzielonego dopiero na etapie postępowania kasacyjnego - umocowania do działania przed Sądem Najwyższym oraz przed sądami powszechnymi. Taki sposób umocowania pełnomocnika nie podważa odrębności obu wymienionych zakresów pełnomocnictwa.

Trafnie zarzucił skarżący, że doręczenie odpisu postanowienia uczestnikowi J. G., a nie jego pełnomocnikowi, nastąpiło z naruszeniem art. 133 § 3 k.p.c., skoro pełnomocnictwo udzielone adwokat B. S. obejmowało nie tylko postępowanie kasacyjne, lecz również postępowanie przed sądami powszechnymi toczące się po wydaniu orzeczenia kasacyjnego. Wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 2 marca 2017 r. nie mógł zatem zostać odrzucony z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.